क्षारमेदिन् Adj. *mit* क्षारमेद *behaftet* ebend.

क्षारलवण n. Du. *ein ätzender Stoff und Salz* Mân. Gṛhj. 1,2. °वर्जन Hemâdri 1,356,15. Vgl. अ°.

*क्षारवृक्ष m. *Schreberia Swietenoides* Râǵan. 11,211.

*क्षारश्रेष्ठ 1) m. *a*) dass. — *b*) *Butea frondosa.* — 2) n. *eine Art Aetzkali* Râǵan. 6,256.

क्षारसमुद्र und क्षारसिन्धु m. *der salzige Ocean.*

क्षारसूत्र n. *Aetzfaden.*

*क्षाराक्ष Adj. *ein Glasauge habend* (buddh.).

क्षारागद m. *ein best. durch Auslaugen von Pflanzenasche bereitetes Gegengift und Heilmittel.*

*क्षाराच्छ n. *Meersalz.*

क्षाराञ्जन n. *kalihaltige Salbe.*

क्षाराम्बु n. *kalihaltiges Wasser.*

*क्षारीय Adj. von क्षार.

क्षारोद m. *der salzige Ocean* VP. 2,4,1.

क्षारोदक n. *Kalilauge.*

क्षाल m. *das Waschen* Spr. 2893.

क्षालन 1) Adj. *abwaschend, wegwischend* (auch in übertr. Bed.) Spr. 4668. — 2) n. *das Waschen, Abwaschen.*

1. क्षि, क्षेति und क्षियति (Partic. क्षियत्त् und क्षयत्त्) 1) *weilen, sich aufhalten, wohnen,* insbes. mit dem Nebenbegriff *des ruhigen und ungestörten* oder *verborgenen Weilens.* — 2) *bewohnen.* — 3) *क्षियति = गतिकर्मन्. — Caus. क्षयति und क्षेपयति *ruhig wohnen machen, pacare.* — Mit अधि 1) *verweilen —, wohnen bei* oder *in, sich ausbreiten über* (Acc. oder Loc.). °क्षियत्ते Med. MBh. 1, 3,65. °क्षिपत्तौ 57 fehlerhaft für °क्षियत्तौ. — 2) *ruhen auf.* — Mit आ 1) *weilen, sich aufhalten bei* oder *in* (Acc.), *bewohnen.* — 2) *vorhanden sein.* — 3) *in Besitz kommen* oder *sein,* mit Acc. — Mit उप *sich aufhalten —, wohnen an* oder *bei, bleiben* (auch in übertr. Bed.) *bei* (Acc.). — Mit परि *umwohnen,* mit Acc. Ait. Br. 6,32. — Mit प्रति *sich niederlassen bei* (Acc.). Partic. °क्षियत्त् und °क्षयत्त्. — Mit सम् *zusammenwohnen mit* (Instr.) ṚV. 9,72,3.

2. क्षि, क्षयति *besitzen, verfügen über, beherrschen;* mit Gen. — Mit अधि in अधिक्षित्.

3. क्षि 1) क्षिणाति, क्षिणोति und क्षयति (R.) *vernichten, zerstören, verderben, ein Ende machen, übel mitnehmen;* mit Acc. — 2) क्षीयते *abnehmen* (auch vom Monde), *ein Ende nehmen, aufhören, sich erschöpfen, zu Grunde gehen, umkommen.* Vgl. Vâmana 5,2,6. — Partic. 1) क्षित *erschöpft, ausgebeutet, heruntergekommen.* — 2) क्षीण *vermindert, erschöpft, hingeschwunden, zu Ende gegangen; abnehmend* (vom Monde); *geschwächt, heruntergekommen, in Noth gerathen; mager, dünn, schmächtig* Naish. 7,81. — Caus. क्षपयति und क्षपयति, °ते (Partic. क्षपित und क्षपित) *vernichten, zu Grunde richten, ein Ende machen* Çâṃk. zu Bâdar. 3,1,8 (S. 753). 4,3,14 (S. 1129), *aus dem Wege räumen, wegschaffen* (*heilen* Hemâdri 1,637,8), *übel mitnehmen, herunterbringen, schwächen.* क्षपाम्, क्षपास् (Kâd. 27,6) so v. a. *verbringen.* क्षपित auch *dividirt.* — Mit अनु, °क्षीयते *nach und nach schwinden.* — Mit अप 1) Partic. °क्षित *erschöpft, zu Ende gebracht.* — 2) °क्षीयते *abnehmen* (vom Monde). — Mit अव, °क्षिणोति *wegschaffen, entfernen.* — Mit उप, °क्षीयते *abnehmen, aufgezehrt werden.* — Partic. 1) उपक्षित in अनुपक्षित. — 2) उपक्षीण *erschöpft —, aufgehend in* (Instr.) Çâṃk. zu Bṛh. Âr. Up. S. 232 und zu Bâdar. 2,2,28 (S. 372). — Mit निस्, °क्षिणोति *vernichten, wegschaffen* (eine Krankheit). — Mit परि 1) °क्षिणोति *vernichten, ein Ende machen.* — 2) °क्षीयते *herunterkommen, verarmen.* — Partic. °क्षीण *geschwunden, erschöpft, heruntergekommen, verarmt, versiegt, zu Grunde gegangen.* Mit Instr. *schwach an.* सर्वोपाय° *von allen Hülfsmitteln entblösst* Spr. 7727. — Mit प्र 1) °क्षिणोति *verderben, vernichten, erschöpfen.* — 2) °क्षीयते *zu Grunde gehen, umkommen.* — Partic. 1) प्रक्षित in अ°. — 2) प्रक्षीण *zerstört, vernichtet, verschwunden, erschöpft, vermindert.* °चन्द्र *stark abgenommen.* — Mit वि, °क्षिणाति *versehren, mindern, verderben, vernichten.* — Partic. 1) विक्षित *heruntergekommen, elend.* — 2) विक्षीण in अ°. — Desid. विचिक्षीषति *versehren —, mindern wollen.* — Mit सम् 1) °क्षिणाति *verderben, versehren, zu Nichte machen.* — 2) °क्षीयते *sich erschöpfen, zu Ende gehen, aufgerieben werden.* — Caus. °क्षपयति und °क्षपयति *schwinden —, zusammenfallen machen.*

4.* क्षि f. 1) *Wohnung.* — 2) *Gang.* — 3) *Vernichtung.*

*क्षिण्, क्षिणोति und क्षिणुते (हिंसायाम्).

°क्षित् Adj. Subst. *wohnend, Bewohner; herrschend, Beherrscher.*

क्षिता f. MBh. 13,2017 fehlerhaft für क्षिति.

क्षितायुस् Adj. *dessen Leben zu Ende geht.*

1. क्षिति f. 1) *Wohnsitz, Niederlassung.* — 2) *die Erde, Erdboden, Erde als Stoff* (104,5). Pl. *Ländereien.* — 3) Pl. *die Niederlassungen,* so v. a. *Stämme, Völkerschaften, Völker, Menschen* überh. Uebertragen auch von *Göttergeschlechtern.* — 4) Bez. *der Zahl Eins* Bîǵag. 144.

2. क्षिति *Herrschaft, Macht* (nach Nîlak.) MBh. 13, 76,10.

3. क्षिति f. 1) *das Vergehen, Untergang, Verderben.* — 2) * *Weltende.*

4. क्षिति 1) m. N. pr. eines Mannes. Pl. *sein Geschlecht.* — 2) *f. *ein best. gelbes Pigment.* — 3) *ein best. Halbmetall.* — 4) * = क्षितिद्रुम Gal.

*क्षितिकण m. *Staub.*

क्षितिकम्प m. *Erdbeben.*

क्षितिकम्पन m. N. pr. 1) eines Wesens im Gefolge Skanda's. — 2) eines Daitja.

*क्षितिद्रुम m. *Acacia Catechu* Râǵan. 8,21.

*क्षितिक्षित् m. *Fürst, König.*

क्षितिक्षोद् m. *Erdenstaub* Kâd. 130,13.

क्षितिगर्भ m. N. pr. eines Bodhisattva.

क्षितिचलन n. *Erdbeben.*

क्षितिज 1) Adj. *aus der Erde entstanden, — hervorgegangen.* — 2) m. *a*) *Baum.* — *b*) * *eine Art Schnecke* Râǵan. 13,56. — *c*) *der Planet Mars.* — *d*) * Bein. des Dämons Naraka. — 3) *f. आ Bein. der Sîtâ. — 4) n. *Horizont* Ârjabh. 4,18. Nom. abstr. °त्व n. Goladhj. 7,8.

*क्षितिजन्तु m. *eine Art Schnecke* Râǵan. 13,56.

क्षितिजीवा und क्षितिज्या f. *der Sinus der zwischen dem Horizont und dem* Unmaṇḍala *gelegenen Bogens des Tageskreises.*

क्षितितनय 1) m. *der Planet Mars.* — 2) f. आ Metron. der Sîtâ Bâlar. 114,2.

क्षितितनयदिन n. und °तनयदिवसवार m. *Dienstag.*

क्षितितल n. *Erdboden* Spr. 1170. °तलाप्सरस् f. *eine auf Erden wandelnde* Apsaras.

क्षितिदिन n. *ein gewöhnlicher* (Sâvana-) *Tag.*

क्षितिदेव m. und °देवता f. *ein Brahman.*

क्षितिधर m. *Berg.*

क्षितिनन्द m. N. pr. eines Fürsten.

क्षितिनन्दन m. *der Planet Mars* Lalla in Ârjabh. S. 58.

क्षितिनाग m. *eine Art Schnecke* Râǵan. 13,56.

*क्षितिनाथ m. *Fürst, König.*

क्षितिप und °पति m. dass.

क्षितिपाल m. dass. Nom. abstr. °ता f.

क्षितिपुत्र m. Bein. des Dämons Naraka.

*क्षितिबदरी f. *eine Art Judendorn* Râǵan. 11,145.

क्षितिभर्तर् (Naish. 9,22) und क्षितिभुज् m. *Fürst, König.*

क्षितिभू f. Metron. der Sîtâ Bâlar. 157,19.

क्षितिभृत् m. 1) *Berg.* — 2) *Fürst, König.* Nom. abstr. °भृत्ता f. Naish. 6,94.

क्षितिरस m. *der Saft der Erde* 104,23.

क्षितिराज m. *Fürst, König.* Nom. abstr. °ता f.